

خبر

وزیر اقتصاد خبر داد

۶۰میلیارد دلار در آمد یارانه هدفمند

■ **شرق:** هرچند در مورد درآمد ناشی از هدفمندی یارانه‌ها تا به حال در میان اهالی اقتصاد جدل زیاد وجود داشته است اما با این وجود تا دیروز مسئولان اقتصادی کشور از اعلام رقم درآمد ناشی از یارانه‌ها خودداری می‌کردند تا اینکه وزیر اقتصاد به خبرگزاری مهر گفت این رقم کمتر از ۶۰میلیارد دلار است. قبل از این نیز برنامه‌ریزان اقتصادی میزان پرداختی یارانه‌ها به شهروندان را نزدیک به ۲۶میلیارد دلار اعلام کرده بودند. جالب اینجاست که فعالان صنعتی می‌گویند حق خود را از یارانه‌ها ننگرفتند. به عبارتی می‌توان گفت با اعلام درآمد ۶۰میلیارد دلاری برای یارانه‌ها، حالا دیگر به سختی می‌توان ارطهای منطقی میان ارقام ناشی از اصلاح یارانه‌ها ایجاد کرد. وزیر اقتصاد و سخنگوی اقتصادی دولت درآمد ناشی از اجرای هدفمندی یارانه‌ها از ۲۸ آذر سال ۸۹ تاکنون را براساس محاسبات انجام شده کمتر از ۶۰میلیارد دلار اعلام کرد. شمس‌الدین حسینی گفت: عدد ۶۰میلیارد دلاری به‌عنوان درآمدی ایران از اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها از سوی صندوق بین‌المللی پول عنوان شده که این رقم از دو منظر است. از یک سو با توجه به اعدادی که در قانون بودجه سال ۹۰ پیش‌بینی شده و از سوی دیگر بر اساس محاسباتی که از سوی این مرجع صورت گرفته است. وزیر امور اقتصادی و دارایی افزود: درآمد واقعی که برای هدفمندی یارانه‌ها محقق می‌شود، بسته به شیب واقعی قیمت‌ها دارد و محاسبات ما نشان می‌دهد که تا به حال ۶۰میلیارد دلار کمتر بوده البته محاسبات متفاوت است. وی تصریح کرد: در قانون بودجه سال جاری، حدود ۵۴هزار میلیارد تومان به عنوان درآمد ناشی از اجرای قانون هدفمندی پیش‌بینی شده که البته سرفصل‌های در آمدی نیز اصلاح قیمت حامل‌های انرژی، کندم و آب است.

گمرک، مسوول ترخیص است

■ **ایستنا:** بر اساس مصوبه ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز و با تأکید و دستور رئیس‌جمهور تنها نهاد مرجع و مسوول ترخیص کالا از مبادی مرزی، سازمان گمرک کشوری خواهد بود و هیچ نهاد دیگری حق دخالت در زمینه را ندارد. جلسه کارگروه ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز دیروز به ریاست محمود احمدی‌نژاد برگزار شد و موضوعات مربوط به قاچاق کالا و ارز مورد بحث و بررسی قرار گرفت و در نهایت رئیس‌جمهور تأکیدات و دستورات لازم را درخصوص مسایل مطروحه صادر کرد. وی همچنین در این خصوص دستور جمع شدن دفاتر نهادهای مختلف در گمرکات کشور را صادر کرد و از وزرای مربوطه خواست دستورالعمل لازم را در این زمینه هرچه سریع‌تر ابلاغ کنند.

انتشار اوراق اجاره در نفت

■ **ایستنا:** احمد قلعیانی گفت: شرکت ملی نفت ایران قصد دارد تا با انتشار اوراق اجاره، بخشی از منابع مورد نیاز پروژه‌های نفتی خود را از طریق این ابزار مالی تأمین کند. وی در خصوص برنامه‌های شرکت ملی نفت ایران برای تأمین مالی پروژه‌های نفتی از طریق بازار سرمایه گفت: به نظر داریم تا علاوه بر تمولوم همکاری با سازمان بورس و اوراق بهادار و شرکت‌هایی که می‌توانند تأمین مالی یا ساختارسازی در این زمینه انجام دهند، بهره بگیریم. به گفته وی تأمین مالی پروژه‌هایی مانند میادین مشترک و بالادستی در جره‌ای این پروژه‌ها قرار دارند.

قاسمی: نفت را ارزان نمی‌فروشیم

■ **مهر:** وزیر نفت خطاب به کسانی که وزارتخانه متبوعش را متهم به گران‌فروشی نفت در بورس می‌کنند، گفت: قیمت‌هایی که ما در بازار ارائه می‌کنیم براساس قیمت‌های متعارف است، ضمن اینکه خود بورسی‌ها باید بتوانند کارهای مربوط به فروش نفت را در بورس انجام دهند. قاسمی در پاسخ به این پرسش که مسئولان بورس دلیل عدم موفقیت در عرضه نفت‌خام در سه مرحله گذشته را متوجه وزارت نفت نمی‌دانند و معتقدند که وزارت نفت در این زمینه نتوانسته است یک قیمت منطقی برای عرضه اعلام کند، با رد این موضوع تصریح کرد: قیمت‌هایی که ما در بازار ارائه می‌کنیم، طبق قیمت‌های متعارف است. وی خاطرنشان کرد: در حال حاضر ما با همین قیمت‌ها (قیمت‌هایی که برای عرضه نفت‌خام در بورس مطرح شده است) نفت‌خام را به فروش می‌رسانیم. وزیر نفت تأکید کرد: در هر حال خود بورسی‌ها باید بتوانند کارهای مربوط به فروش نفت را در بورس انجام دهند. فردا چهارمین عرضه نفت‌خام در تالار بین‌المللی بورس کیش عرضه می‌شود.

پرداخت بدهی نفتی کره جنوبی

■ **ایستنا:**رییس کل بانک مرکزی از واریز بدهی نفتی کره جنوبی به ایران خبر داد. محمود بهمنی درباره بدهی نفتی کره جنوبی به ایران اظهار کرد: کره جنوبی تمامی پول نفت را به موقع به حساب کشورمان واریز کرده است. وی همچنین از واریز دوسوم بدهی نفتی هند به ایران خبر داد.

نشت نفت در دریای

■ **فارس:** دولت انگلیس اعلام کرد که نشت نفت از یک خط لوله متعلق به شرکت شل در دریای شمال، هزار و ۳۰۰باشکهد نفت در این دریا و آب‌های اقیانوسی شده است. به گزارش روزنامه تلگراف، شرکت شل این موضوع را رد کرده و معتقد است که در حال حاضر روزانه کمتر از پنج بشکه نفت به دریا ریخته می‌شود و نهایتاً نفتی که به دریا نشت می‌کند نفت‌خامی است که در یک خط لوله متروکه باقی مانده است.

مهر

ابراهیمی

قوایم

قلاحت‌پیشه

مکون

■ **شرق:** پس از اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها اغلب واحدهای تولیدی و صنعتی با مشکل کمبود نقدینگی روبه‌رو شدند که این امر منجر به کاهش ظرفیت تولید به کتر از ظرفیت اسمی شده است. با آزادسازی قیمت انرژی، بخش‌های مختلف تولید به تبع شرایط خاص خود اثرپذیری متفاوتی را تجربه کردند در این حوزه برخی از صنایع و بنگاه‌های تولیدی با افزایش شدید هزینه‌های تمام‌شده روبه‌رو شدند در واقع پس از اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها شرایط تولید بسیار سخت شد و تورم ایجاد شده پس از اجرای این قانون علاوه بر افزایش قیمت‌ها منجر به کاهش توان رقابتی عمومی برای کالا و خدمات در جامعه شد. به دنبال ایسن امر برخی از واحدهای تولیدی مجبور به کاهش سطح فعالیت‌های اقتصادی و تولید با کمتر از ظرفیت اسمی خود شدند و برخی نیز، کاملاً تعطیل شدند با گذشت چند ماه از شروع اجرای طرح هدفمندی یارانه‌ها که با افزایش قابل توجه قیمت حامل‌های انرژی در بخش‌های مختلف تجاری، خانگی و صنایع و بنگاه‌های تولیدی نیز همراه بوده است، صحبت‌های جمعی از فعالان اقتصادی و نمایندگان بخش‌های مختلف تولیدی کشور از عدم اجرای وعده‌های متوایلان حوزه تولید و صنعت کشور حکایت دارد. به طوری که اخیراً رییس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن تهران و تعدادی دیگر از فعالان این بخش در گفت‌وگو با دنیای اقتصاد از انهام در نحوه پرداخت یارانه‌ها وعده داده شده به بخش صنعت و شفاف نبودن اجرای طرح‌های حمایتی پیش‌بینی شده سخن گفته و تصریح کردند: هنوز سبهم ۳۰درصدی مربوط به درآمد حاصل از اجرای طرح هدفمندی یارانه‌ها که قرار بود به بخش‌های صنعت، خدمات و کشاورزی اختصاص داده شود، به بخش تولید نرسیده است. «شرق» برای بررسی مشکلات تولید و همچنین معضل اصلی این بخش، یعنی واردات بی‌رویه، به سراغ تنی چند از نمایندگان مجلس رفته تا در یک میزگرد مجازی، نظرات آنها را جویا شود. نمایندگان شرکت‌کننده در این بحث عبارتند از: محسن کوهرکن (سخنگوی هیات رئیسه مجلس شورای اسلامی)، حسین ابراهیمی (نایب‌رییس کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس)، حشمت‌الله فلاحت‌پیشه (رییس کمیته سیاست خارجی مجلس)، هدای قوامی (نضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس) و موسی‌الرضا ثروتی (عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس).

۴ تولید یارانه‌ای را می‌پسندید یا یارانه تولیدی را؟

کوهکن: اساساً ما نباید به یارانه، اصالت بدهیم. یارانه باید به عنوان یک ابزار در اختیار دولت باشد. ممکن است در مبادلات جهانی، تاگهان اتفاقی بیفتد یک مرتبه، مشکلی پیش بیاید که در این زمان اگر دولت به عنوان یک حمایت‌کننده ظاهر نشود، ممکن است آن مشکل به سایر بخش‌ها تعمیم یابد و اصلاح‌ها معضل را به نقاط دیگر اقتصاد، پمپاژ کند. در اینجا دولت، ورود پیدا می‌کند و یارانه داده و کمک می‌کند بنابراین باید این نگاه ما به صورتی باشد که برای تولید اقتصادی با بهره‌وری و کیفیت بالا، اساساً، پرداخت یارانه، یک اصل نیست، فرع است. ابزاری است که

مدیر بتواند بازار را تنظیم کرده و از تولید کننده، حمایت کند. در واقع، هدف دولت، گذشتن، یارانه به تولید کننده، بیشتر جواب می‌دهد البته نباید به آن نیز اصالت بدهیم، بلکه شیوه برخورد ما با آن باید به صورت یک مسکن برای جبران و حل مشکل برای توانمندت باشد. به عبارت دیگر، برای رسیدن به شرایط عادی تولید اقتصادی که عرضه و تقاضا، آن را تعیین می‌کند و یک اقتصاد سالم می‌گیرد، این راه‌حل‌هایی مانند مسکن خوب است.

ابراهیمی: بنده معتقدم که باید به تولیدگر، یارانه پرداخت شود. چون اگر یارانه پرداختی به مردم تعلق بگیرد، معلوم نیست که در راه نیاز واقعی هزینه شود. **قوامی:** ما اقتصادی را باید ایجاد کنیم که اقتصاد تولیدمحور باشد. در این نوع از اقتصاد، فضا برای کسب و کار، دستوری نیست و این سیستم به همه نیازمندان، عزت نفس می‌دهد. پرداخت یارانه اما شاید به نوعی عزت نفس مردم را از بین می‌برد؛ در حال حاضر ۴۵۰۰تومان به شهروندان، پرداخت می‌شود که بخشی از آن را صرف جبران تغییرات بهای انرژی می‌کنند و بخش دیگر را در امور مصرف کالاها، هزینه می‌کنند. اگر ما، مطابق خیلی از کشورهای پیشرفته، نظام تأمین اجتماعی را برقرار کنیم و دولت، شهروندان خود را به شکل صددرصدی مورد ساینورت و حمایت درازگان قرار دهد، انگه مردم می‌تواند با تمرکز بیشتر روی مسایل سلامت، مازاد بودجه‌ای را که دولت برای تأمین اجتماعی و حمایت‌های بهداشتی در نظر گرفته برای امور دیگر خود، صرف کنند. در این سیستم، مردم، فرهنگ کار روز دنیا را تمرین می‌کنند و رفتاری اقتصادی خواهند داشت.

فلاحت‌پیشه: به صورت مشخص اگر یارانه را به مصرف‌کننده بدهیم، خوب است اما در بلندمدت به نظر من باید یارانه به تولیدکننده پرداخت شود. در جامعه ما مشکلاتی وجود دارد. بنابراین باید حد وسطی را رعایت کنیم تا اقتضار آسیب‌پذیر متضرر نشوند. ما باید یارانه را برای توانمند به مصرف‌کننده بدهیم تا شرایط زمانی مقرر در برنامه هدفمندی یارانه‌ها (اشش سال) طی شود. بعد از شش سال باید شاهد توانمندی مردم باشیم و نباید از مساله اصلی یعنی ارائه یارانه به تولیدکننده غفلت کنیم. دغدغه مجلس این است که یارانه در نظر گرفته شده برای تولیدکنندگان به شکل تمام و کمال نتوانست است دغدغه‌های آنها را برطرف کند. در حال حاضر هزینه‌های تولید افزایش پیدا کرده که این مسایل به بیکار شدن کارگران و تعدیل نیروی انسانی منجر شده است. ۳۰ درصدی که باید از محل درآمد دولت (در بخش هدفمندی) به تولیدکنندگان

پرداخت می‌شد، متأسفانه باعث تقویت تولید در اقتصاد کشور نشده است. به نظر من باید سعی کنیم به جای آنکه مردم را در خله یارانه بگیر، بار بیارویم را هر خانه‌ای یک نفر بیکار را شافل کنیم تا او بتواند به صورت ماهانه با تخصصی که دارد حقوق خود را به منزل بیاورد و از این حالت خارج شود. **ثروتی:** معتقدم باید یارانه به تولیدکنندگان، اختصاص یابد چون مصرف‌کنندگان در مورد مصرف، کنترل و مدیریت ندارند. قبل از هدفمندی، یارانه سوخت بنزین و گازوئیل به مصرف‌کنندگان پرداخت می‌شد اما الان به تولیدکننده می‌دهند. قبل از هدفمندی، ۸۲میلیون لیتر، مصرف بنزین کشور بود در حالی که بعد از هدفمندی این میزان به ۶۲ میلیون لیتر رسید و چیزی حدود ۲۰میلیون لیتر، صرفه‌جویی شد. در نتیجه، اختصاص یارانه به بخش تولید از فواید بیشتری برخوردار است. در حال حاضر، تولید گوشت و شیر در کشور، صرفه اقتصادی ندارد چراکه برای هر کیلو شیر، سه کیلو کنستراتره مورد نیاز است. هر کیلو کنستراتره، ۲۵۰۰تومان است در حالی که هر کیلو شیر، ۵۰۰ تومان. یعنی تقریباً سه برابر قیمت شیر با هزینه تمام شده، مواجه هستیم. یکی از دلایل پرداخت نقدی یارانه بحث کنترل میزان مصرف توسط خود افراد بود که تا حدودی، موفقیت‌آمیز هم بوده است.

۴ حجم بالای واردات چه اطلاعاتی به روند تولید کشور زده است؟

کوهکن: مسوول واردات کشور در گذشته، وزارت بازرگانی بود. ایرادی که پیش از این به این وزارتخانه وارد بود، نگاه صرف به مصرف‌کننده بود؛ یعنی این دستگاه تجاری فقط به دنبال این بود که کالای مورد نیاز مصرف‌کننده را تأمین کند که بیشتر این حجم این کار از کالال واردات، صورت می‌گرفت. به هر حال، واردات، نه امر ممدودی است نه مذموم. برخی‌ها گاهی مواقع طوری صحبت می‌کنند که انگار اصل واردات، امر بدی است، می‌خواهم بگویم که این‌طور نیست. شاید در یک زمانی، کالایی را با کیفیت بالا و برند معتبر، قدرت بازاریابی درست و درمان، تولید کنید و آن را به دنیا بفروشید و پول مارک و برندهتان را دریافت کنید و در کنار آن، همان کالا را با کیفیت متفاوت وارد کنید و از قبل این، عایدانی برای کشور نداشته باشید بنابراین واردات به خودی خود، نه بد است و نه خوب. واردات، آنجایی که ایجادکننده خـط تعادل در حقوق مصرف‌کننده و تولیدکننده باشد، باید به آن، نگاه مثبت داشته باشیم.

ابراهیمی: واردات خسارت‌های بزرگی زده و بنده معتقدم تولید کشور را آتش زده و باید جلوی واردات بی‌رویه گرفته شود و ما با تولیدات خودمان (پلو) با کیفیت پایین‌تر کشور را اداره کنیم. **قوامی:** واردات کالاهای مصرفی، صنایع تولید کننده، حمایت کند. به طور مثال ما در چندسال گذشته، سالانه هفت میلیون تن، تولید نیازمند داشتیم که به خاطر واردات بی‌رویه شکر، این سطح از کشت به دومیلیون تن در سال کاهش یافت. عواقب این ماجرا، بیکار شدن کارگر روستایی و مهاجرت او به شهر و در نتیجه حاشیه‌نشینی شده است. درآمد کشاورز هم که کاهش یافت و او را نیز متضرر کرد. رشته قارچ‌گونه سلطان‌ها در کشور تحت عنوانی چون سلطان شکر، سلطان پرتنج و... پسر اقتصاد کشور را در آورده است. مجلس هم در مسائل حمایت از تولیدکنندگان داخلی در برخی موارد از جمله، شکر، تعرفه واردات این محصول را بالا برده تا بیش از این شاهد ضربه خوردن صنعت و تولید کشور نباشیم.

فلاحت‌پیشه: به نظر این مساله نیاز به تحقیقات دارد. در شرایطی که ما به شدت نیازمند افزایش تولید و آرمش خیال برای تولیدکننده هستیم، واردات بسیار خطرناک است. من معتقدم کسانی که از رانت‌های وارداتی از کشوری مثل چین برخوردار هستند، به اقتصاد مملکت خیانت می‌کنند. ما در حال حاضر جرم‌هایی چون دزدی را برای مملکت مخاطره می‌دانیم در حالی که جرم بزرگ برای این کشور خیانت به اقتصاد کشور است. واردکنندگان از این قبیل به راحتی می‌آیندو صنایع کشور را تعطیل می‌کنند و این موضوعی است که با همسو و هم کالسه شدن صنعت با تجارت، باید بحث واردات در دستور کار قرار گیرد تا این معضل حل شود. متأسفانه در کشور ما برعکس بسیاری از کشورهای دنیا که از صنعتگر، سرمایه‌گذار و تولیدکننده حمایت می‌شود، شاهد آن هستیم که از واردکنندگان و رانت‌خواران حمایت می‌شود. آخرین مورد خدمتی که به واردکنندگان شکر می‌شود و این موضوع است که با کاهش تعرفه شکر دست آنها برای رانت‌خواری بیشتر باز شده است. این واردات شکر هم به بخش کشاورزی (چغندر، تیشکر و...) و هم به کارخانجات ضربه می‌زند. **ثروتی:** میزان واردات باید طوری تنظیم شود که ضربه نزنند. به هر ترتیب، همه کشورها دارای سیستم واردات و صادرات هستند اما ما باید محصولاتی که مزیت داریم، تولید و صادرات داشته باشیم. در واقع باید در تولید و صنعت به سطحی برسیم که مجبور به واردات نشویم. نفت را نباید به صورت خام، صادر کنیم، بلکه باید این محصول استراتژیک ابتدا، فراوری شده و سپس صادر شود. این همه تسهیلات زودبازده پرداخت کردیم اما اکثرشان ورشکست شدند و بیکاران بدهکار شدند چون کالاهایی که تولید کردند، گران و بی‌کیفیت بود و متعاقباً خریداری نداشت.

بازخوانی جغرافیای صنعتی کشور در گفت و گو با ۵ نماینده مجلس

یارانه نرسید، تولید بیمار شد

■ **قبول دارید به واسطه واردات بالا از چین با این کشور، دارای معاملات پایاپای شده‌ایم و در واقع سیستم نفت در مقابل کالا، شکل گرفته‌است؟** **کوهکن:** اساساً همان‌طور که گفتیم، وقتی بخواهیم به موضوع، کلان‌نگر بپردازیم، شاید ابرارانی وارد باشند جایگاه و شأن مجلس، ورود به اجر نیست که بیاید جلو واردات اجناس بی‌کیفیت را از چین بگیرد. موارد عمده و مهم را در قانون صادرات – واردات، به عنوان قانون، تصویب کرده است ولی سازوکار اجرایی آن با دولت است. اگر در این مورد، نه از لحاظ تفسیر قانون، بلکه از لحاظ هدفمندی، ۸۲میلیون لیتر، مصرف بنزین کشور بود در حالی که بعد از هدفمندی این میزان به ۶۲ میلیون لیتر رسید و چیزی حدود ۲۰میلیون لیتر، صرفه‌جویی شد. در نتیجه، اختصاص یارانه به بخش تولید از فواید بیشتری برخوردار است. در حال حاضر، تولید گوشت و شیر در کشور، صرفه اقتصادی ندارد چراکه برای هر کیلو شیر، سه کیلو کنستراتره مورد نیاز است. هر کیلو کنستراتره، ۲۵۰۰تومان است در حالی که هر کیلو شیر، ۵۰۰ تومان. یعنی تقریباً سه برابر قیمت شیر با هزینه تمام شده، مواجه هستیم. یکی از دلایل پرداخت نقدی یارانه بحث کنترل میزان مصرف توسط خود افراد بود که تا حدودی، موفقیت‌آمیز هم بوده است.

۴ حجم بالای واردات چه اطلاعاتی به روند تولید کشور زده است؟

کوهکن: مسوول واردات کشور در گذشته، وزارت بازرگانی بود. ایرادی که پیش از این به این وزارتخانه وارد بود، نگاه صرف به مصرف‌کننده بود؛ یعنی این دستگاه تجاری فقط به دنبال این بود که کالای مورد نیاز مصرف‌کننده را تأمین کند که بیشتر این حجم این کار از کالال واردات، صورت می‌گرفت. به هر حال، واردات، نه امر ممدودی است نه مذموم. برخی‌ها گاهی مواقع طوری صحبت می‌کنند که انگار اصل واردات، امر بدی است، می‌خواهم بگویم که این‌طور نیست. شاید در یک زمانی، کالایی را با کیفیت بالا و برند معتبر، قدرت بازاریابی درست و درمان، تولید کنید و آن را به دنیا بفروشید و پول مارک و برندهتان را دریافت کنید و در کنار آن، همان کالا را با کیفیت متفاوت وارد کنید و از قبل این، عایدانی برای کشور نداشته باشید بنابراین واردات به خودی خود، نه بد است و نه خوب. واردات، آنجایی که ایجادکننده خـط تعادل در حقوق مصرف‌کننده و تولیدکننده باشد، باید به آن، نگاه مثبت داشته باشیم.

ابراهیمی: واردات خسارت‌های بزرگی زده و بنده معتقدم تولید کشور را آتش زده و باید جلوی واردات بی‌رویه گرفته شود و ما با تولیدات خودمان (پلو) با کیفیت پایین‌تر کشور را اداره کنیم. **قوامی:** واردات کالاهای مصرفی، صنایع تولید کننده، حمایت کند. به طور مثال ما در چندسال گذشته، سالانه هفت میلیون تن، تولید نیازمند داشتیم که به خاطر واردات بی‌رویه شکر، این سطح از کشت به دومیلیون تن در سال کاهش یافت. عواقب این ماجرا، بیکار شدن کارگر روستایی و مهاجرت او به شهر و در نتیجه حاشیه‌نشینی شده است. درآمد کشاورز هم که کاهش یافت و او را نیز متضرر کرد. رشته قارچ‌گونه سلطان‌ها در کشور تحت عنوانی چون سلطان شکر، سلطان پرتنج و... پسر اقتصاد کشور را در آورده است. مجلس هم در مسائل حمایت از تولیدکنندگان داخلی در برخی موارد از جمله، شکر، تعرفه واردات این محصول را بالا برده تا بیش از این شاهد ضربه خوردن صنعت و تولید کشور نباشیم.

فلاحت‌پیشه: به نظر این مساله نیاز به تحقیقات دارد. در شرایطی که ما به شدت نیازمند افزایش تولید و آرمش خیال برای تولیدکننده هستیم، واردات بسیار خطرناک است. من معتقدم کسانی که از رانت‌های وارداتی از کشوری مثل چین برخوردار هستند، به اقتصاد مملکت خیانت می‌کنند. ما در حال حاضر جرم‌هایی چون دزدی را برای مملکت مخاطره می‌دانیم در حالی که جرم بزرگ برای این کشور خیانت به اقتصاد کشور است. واردکنندگان از این قبیل به راحتی می‌آیندو صنایع کشور را تعطیل می‌کنند و این موضوعی است که با همسو و هم کالسه شدن صنعت با تجارت، باید بحث واردات در دستور کار قرار گیرد تا این معضل حل شود. متأسفانه در کشور ما برعکس بسیاری از کشورهای دنیا که از صنعتگر، سرمایه‌گذار و تولیدکننده حمایت می‌شود، شاهد آن هستیم که از واردکنندگان و رانت‌خواران حمایت می‌شود. آخرین مورد خدمتی که به واردکنندگان شکر می‌شود و این موضوع است که با کاهش تعرفه شکر دست آنها برای رانت‌خواری بیشتر باز شده است. این واردات شکر هم به بخش کشاورزی (چغندر، تیشکر و...) و هم به کارخانجات ضربه می‌زند. **ثروتی:** میزان واردات باید طوری تنظیم شود که ضربه نزنند. به هر ترتیب، همه کشورها دارای سیستم واردات و صادرات هستند اما ما باید محصولاتی که مزیت داریم، تولید و صادرات داشته باشیم. در واقع باید در تولید و صنعت به سطحی برسیم که مجبور به واردات نشویم. نفت را نباید به صورت خام، صادر کنیم، بلکه باید این محصول استراتژیک ابتدا، فراوری شده و سپس صادر شود. این همه تسهیلات زودبازده پرداخت کردیم اما اکثرشان ورشکست شدند و بیکاران بدهکار شدند چون کالاهایی که تولید کردند، گران و بی‌کیفیت بود و متعاقباً خریداری نداشت.

ثروتی: میزان واردات باید طوری تنظیم شود که ضربه نزنند. به هر ترتیب، همه کشورها دارای سیستم واردات و صادرات هستند اما ما باید محصولاتی که مزیت داریم، تولید و صادرات داشته باشیم. در واقع باید در تولید و صنعت به سطحی برسیم که مجبور به واردات نشویم. نفت را نباید به صورت خام، صادر کنیم، بلکه باید این محصول استراتژیک ابتدا، فراوری شده و سپس صادر شود. این همه تسهیلات زودبازده پرداخت کردیم اما اکثرشان ورشکست شدند و بیکاران بدهکار شدند چون کالاهایی که تولید کردند، گران و بی‌کیفیت بود و متعاقباً خریداری نداشت.

چین نیست و یک مساله فراچینی است. **چین‌ترین برنامه وزارت صنعت، تجارت و معدن برای خروج ایران از وضعیت مصرف‌گرای و ورود به شرایط تولیدی چیست؟**

کوهکن: امروز در دنیا چرخه تولید، تجارت و صنعت، مقوله‌های هم به پیوسته‌ای هستند که نمی‌توان آنها را به صورت مجرد و اختصاصی بررسی کرد. ما در کشور خودمان، متأسفانه در اجرا تفکری داریم که تفکر جزیره‌ای است؛ البته این مساله به دولت خاصی، بر نمی‌گردد. در شرایط فعلی برای انجام صحیح یک پروژه باید چندبهدنگر بود، اما تفکر جزیره‌ای تمام جوانب طرح را مورد بررسی قرار نمی‌دهد و رشد را متوازن و کیفی نمی‌بیند که این مساله، سم مهلکی است. در چنین شرایطی که وزارت بازرگانی و صنایع و معادن را در هم ادغام می‌کنیم و اساساً یک نفر، پاسخگو و مسوولیت‌پذیر است، باعث می‌شود آن نگاه جزیره‌ای که در قبل، لطمه‌ای را وارد می‌کرد، اینک خود جای را به یک

نگاه تمام شمول دهد. به عبارت دیگر، بخش واردات، تولید و صادرات دارای یک مدیریت متمرکز شده است. وقتی ساماندهی مصرف، مدیریت مصرف، مدیریت تولید، صنعت، معدن، تجارت، صادرات و مولفه‌های دیگر از یک کلون متمرکز مدیریتی هدایت شد، کلان‌نگری که برای رسیدن به توسعه متوازن، بالا بردن بهره‌وری و پیشرفت لازم است، بهتر عمل خواهد کرد. انتظار ما این است که بعد از ادغام، مجموعه کارهایی که در دو وزارتخانه، انجام می‌گرفت دارای مدیریت یکپارچه‌ای شود. ما در گذشته وقتی در مجلس، از وزیری که به ظاهر و از لحاظ قانون، مسوول یک وظیفه‌ای بود، سوال می‌کردیم، متوجه می‌شدیم که بخشی از اختیارات وی مربوط به وزارتخانه دیگری می‌شد و آنها پاسخگو نیستند. ادغام، این امکان را فراهم می‌کند که حلقه‌های مفقوده روان‌سازی امور و کارها پیدا شود و اختیار اجرا در دست یک نفر باشد تا بتوانیم کار او را به خوبی ارزیابی کنیم و هم بتواند در مقابل مجلس و ریاست‌جمهور پاسخگو باشد.

ابراهیمی: واقعیت امر این است که باید تمام اهداف و وظایف این وزارتخانه مورد توجه قرار بگیرد. من اعتقاد دارم هم تجارت در جای خود از اهمیت برخوردار است و هم صنعت و معدن، بنابراین نمی‌توانم چیزی را بر چیزی ترجیح بدهم. تمام برنامه‌ها برای رسیدن به نتیجه لازم است.

قوامی: استراتژی‌های این وزارتخانه، حرکت در مسیر صادرات و تولید و باید این رویکرد به آنجا بینجامد که صنایعی ایجاد شود که دارای مزیت‌های صادراتی باشند. البته این حرف بزرگی است، اما اگر اتفاق بیفتد، رازآوری حاصل از آن، وابستگی ما را به نفت کاهش می‌دهد. به عبارت دیگر اگر در آینده به جای سه میلیون بشکه با درآمد تقریبی صد میلیارد دلار بتوانیم با ایجاد ارزش افزوده (فراورده‌های نفتی) شاهد درآمد هزار میلیارد دلاری باشیم قطعاً تحولی اساسی محسوب می‌شود.

فلاحت‌پیشه: در دنیا، صنعت و تجارت یک ارتباط تنگاتنگ با هم دارند. در جایی که صنعت توسعه پیدا می‌کند هم از لحاظ منابع و تجهیزات و هم از لحاظ صادرات نیازمند سترس‌سازی است. در ایران هم بخش صنعت و تجارت در هم ادغام شد تا این شرایط بتواند به شکل بهینه‌ای اتفاق بیفتد. ما می‌توانیم از تولیدات داخلی حداکثر استفاده را برای کنترل بازار داشته باشیم. این یکی از بهترین اقدام‌هایی بود که صورت گرفت به شرط آنکه بتوانیم از نیروها و ظرفیت‌های تخصصی حداکثر استفاده را ببریم تا بتوانیم هم در صنعت و هم در تجارت به اهداف برنامه توسعه دست پیدا کنیم.

ثوتی: وزیر صنعت، تجارت و معدن برای کسب رای اعتماد از مجلس، ۱۸ برنامه اعلام کرد که یکی از مهم‌ترین آنها جلوگیری از واردات بی‌رویه برای حمایت از تولیدکنندگان داخلی بود. اگر بتواند برنامه پنجم توسعه را اجرا و گیرهای قانونگرایی صنعت را برطرف کند، وضعیت خوبی پیش‌روی کشور است. اگر برنامه‌ها به سوسی اصلاح تولید و کاهش واردات، متمرکز شود و لایحاهی به مجلس بدهند تا برای جلوگیری از واردات بی‌رویه تصویب کنیم، خوب است، اما حیف که دوستان به دنبال

پژوهش نمی‌روند اگر پژوهش باشد و کارهای استراتژیک را منبخص کنند می‌فهمیم و می‌دانیم که چه چیزهایی را وارد و چه چیزهای را صادر کنیم.

هدفمندی یارانه‌ها چند درصد از صنایع کشور را به خواب برده و راهای برون رفت از این شرایط کدامند؟

کوهکن: در بحث هدفمندی یارانه‌ها از قبل هم پیش‌بینی می‌شد که برای بخش تولیدی یکسری مشکلات و ایراداتی به وجود خواهد آمد، اما همین که برای تولیدکننده یک توفان فوری ایجاد می‌شود که به سمت تولید اقتصادی برود، هم به نفع تولیدکننده است و هم به نفع مردم. در این مقطع کوتاه ابتدایی تا تولیدکننده می‌خواهد خودش را پیدا کند، طبق برنامه‌های هدفمندی، دولت ۲۰ درصد از در آمد حاصل از محل هدفمندی را در قالب بسته‌های حمایتی در اختیار تولیدکنندگان قرار می‌دهد که اگر این رویکرد صحیح، به موقع و با دقت انجام بگیرد، طبیعتاً تولید در توانمندت می‌گردد. آسپار می‌بیند و خودش را می‌سازد تا در بازار، کالای مرغوب را عرضه کند.

ابراهیمی: نه که بعد هدفمندی درست است بلکه بخشی از صنایع تعطیل شدند، اما در آن طرف قضیه هم صنایع دیگری ایجاد شد. ما در حال پیشرفت هستیم و رو به جلو حرکت می‌کنیم و مشکلات کارگری هم وجود دارد، اما کار حراتی که مثلاً در عسلویه انجام گرفته است، قابل افتخار است. هرچند در صنایعی مثل نساجی، خیلی ضربه وارد شد، اما به هر حال عقبگرد ندانستیم و پیوسته رو به جلو حرکت کردیم.

قوامی: هدفمندی یارانه‌ها باعث می‌شود حیات کجدار و مریز تکنولوژی بخش صنعت، تغییر یابد. بعد از هدفمندی یارانه‌ها، هزینه‌های یک واحد صنعتی به طور متوسط، دو میلیارد یارانه، افزایش یافته است. بنابراین باید کمک کنیم تا واحدهای صنعتی به جای دریافت یارانه برای جبران هزینه‌های تمام‌شده، به فکر تعویض و ارتقای تکنولوژی باشند. وقتی فناوری جدید جانشین فناوری قدیم می‌شود، هزینه‌های تمام شده، کاهش پیدا می‌کند و غفلت‌های گذشته، جبران می‌شود. هدف اصلی این مساله به دولت خط تولید، تغییر پیدا کند و هزینه‌های پرت کم شود. مثلاً در بخش مسکن، نباید شاهد ادامه فعالیت کوره‌های آجرپزی باشیم بلکه باید صنعتی‌سازی مسکن، به عنوان راه‌حل ممتاز، در مقابل چشمان‌مان قرار بگیرد. ارزایی من این است که فشار وارد شده به صنایع، از لحاظ قرار گرفتن آنها در مسیر اجباری به روز شدن، خوب است.

ادامه در صفحه ۵

خبر

واکنش‌ها به امضای تفاهنامه ۳ جانبه برای پایان اعتصاب پارچه‌فروشان

■ **شرق:** کرکره‌ها هنوز پایین است و خبری از جنب و جوش و رونق در حموم چال نیست. بیش از دو هفته است که پارچه‌فروشان در اعتراض به اجرای مالیات بر ارزش افزوده، تعطیلی حجره‌ها را بسر اجرای این قانون ترجیح داده و کرکره‌ها را پایین کشیده‌اند. اعتصاب پارچه‌فروشان در حالی هفته دوم را پشت سر می‌گذارد که رییس کمیسیون اقتصادی مجلس صبح دیروز از امضای تفاهنامه سه‌جانبه برای اجرای مالیات بر ارزش افزوده پارچه‌فروشان خبر داده و گفته است: این تفاهنامه در شش ماده برای اجرای مالیات بر ارزش افزوده در نشست مشترک روز گذشته این کمیسیون بین پارچه‌فروشان، سازمان مالیاتی و کمیسیون اقتصادی امضا شد. اسرلان فتاحی‌پور به فارس اظهار داشته است: در این نشست رییس اتحادیه بنکداران و پارچه‌فروشان، رییس شورای اصناف، رییس سازمان امور مالیاتی و معاونان وی و اعضای کمیسیون اقتصادی مجلس حضور داشتند که ابهام‌های پارچه‌فروشان در اجرای قانون ارزش افزوده بحث و بررسی شد. وی ادامه داد: بحث معامله پارچه‌فروشان با چک‌ها شش و هفت ماهه و فاسد اظهار نامه سه ماهه درآمد مالیات بر ارزش افزوده در این جلسه مطرح شد که رییس سازمان مالیاتی نیز این مساله را پذیرفت و چون قانونگذار پیش‌بینی لازم را در اجرای قانون انجام داده، بنابراین مقرر شد اظهارنامه عملکرد مالیات بر ارزش افزوده به جای پایان هر سه ماه در فاصله هر شش ماه به سازمان امور مالیاتی ارائه شود و از نظر سازمان و کمیسیون اقتصادی هیچ مشکلی پدید نمی‌آید. وی افزود: همچنین قرار شد خود کمیسیون اقتصادی بر نحوه اجرای قانون و به مشکلات اصناف و بازرایان رسیدگی کند و مقرر شد کسی که مجوز بنکداری دارد کار بنکداری انجام دهد و کسی که پروانه کمره‌فروشی پارچه دارد، طبق آن عمل کند. هیچ مشکلی از سوی اتحادیه پارچه‌فروشان در این زمینه اعلام نشد و آنها نیز در این باره قانع شدند. این توضیحات رییس کمیسیون اقتصادی مجلس درخصوص این توافق در حالی مطرح شد که گروهی از پارچه‌فروشان از این توافق، ابراز بی‌اطمینی کردند. در حموم چال هنوز کرکره‌ها پایین نده، تولید تعدادی از حجره‌ها چرامی روشن داشتند و چند نفری دور یک میز نشسته بودند، اما این چراغ روشن اغلب به معنای بار بودن حجره نبود در عین حال دیروز در جریان این تفاهنامه رییس شورای اصناف از موافقت پارچه‌فروشان با بازگشایی بازار خبر داد و گفت: عصر روز گذشته با ۴۰ نفر از اعضای قفل اتحادیه جلسه برگزار کردیم و گفتیم که مشکلات با تعطیلی حجره‌ها حل نمی‌شود و درباره آموزش یا بخشش مالیاتی نیز تفاهنامه‌ای امضا کردیم که در این تفاهنامه بخشش جرایم و دیرکرد اظهارنامه‌ها مورد موافقت سازمان امور مالیاتی قرار گرفته و همچنین قرار شد تا اظهارنامه مالیات بر ارزش افزوده هر سه ماه به سازمان امور مالیاتی ارائه شود ولی مبلغ آن به صورت اقساط شش ماهه پرداخت شود. قاسم نودمفره‌ای پادآور شد که در پایان جلسه روز دوشنبه فعالان بازار پارچه قول دادند تا از روز ششمشنبه بازار را باز کنند. نودمفره‌انی در حالی از قول بازگشایی بازار از روز گذشته حکایت کرد که هم بازار پارچه‌فروشان دیروز تعطیل بود و هم مشاجره رییس اتحادیه بنکداران پارچه از بازگشایی بازار اطلاعاتی نداشت و در این خصوص به فارس گفته بود که اطلاعی ندارم، خودتان بیایید ببینید.

کناره‌گیری بلاروس از نفت ایران

■ **مهر:** مدیر عامل شرکت مهندسی و توسعه نفت با اعلام اینکه اخیراً بلاروس نفت به دلیل اقتصادی نبودن از توسعه میدان نفتی جفیر کناره‌گیری خود را اعلام کرده است، تصریح کرد: پیش‌بینی می‌شود در کارگروه ویژه نفت ضمن تسویه حساب منابع مالی، اختیارات توسعه فاز یک میدان جفیر از این شرکت ژوایی سلب شود. ناجی‌سعدونی درباره دلایل توقف فعالیت‌های شرکت بلاروس نفت در طرح توسعه میدان نفت بلاروس با بیان اینکه براساس قرارداد قرار بود در طرح تولید زودهنگام روزانه بیش از سه هزار و ۵۰۰ بشکه نفت از میدان جفیر استخراج شود، گفت: عملاً امکان تولید پایدار بیش از دوهزار و ۱۰۰بشکه در روز فراهم نشده است. وی همچنین افزود: مدیرعامل شرکت مشترک نفتی ایران- بلاروس (بلپارس) هم درباره دلایل تعلیق قرارداد طرح توسعه میدان نفتی جفیر گفت: بلاروس نفت به عدم تعیین وضعیت تولید زودهنگام نفت میدان جفیر اعتراض دارد. وی با اعلام اینکه در طرح توسعه زودهنگام تولید ۲۱۵هزار شش بار بشکه هدف‌گذار شده بود، تصریح کرد: بر این اساس امکان تولید روزانه بیش از سه هزار و ۵۰۰ بشکه نفت مطابق با طرحی مناطق نفت‌خیز تولید زودهنگام توسط شرکت ملی نفت به بلاروس نفت پرداخت می‌شد. این مقام مسوول همچنین درخصوص بی‌برلمانی در شرکت ملی نفت مبتی بر نحوه بهره‌برداری از این پروژه تنبی بیان کرد: ابتدا مناطق نفت‌خیز جنوب و سپس شرکت نفت اروندان برای تحویل و تحول طرح تولید زودهنگام میدان نفتی جفیر شدند. وی با بیان اینکه زمانی که ما میدان را تحویل دادیم به‌طور متوسط در ۲۸ روزی که زمان داشتیم بالای سه هزار و ۵۰۰بشکه نفت تولید کردیم، افزود: ممکن است در حال حاضر تولید دو هزار و ۸۰۰بشکه باشد اما الان ما متولی تولید نیستیم و بلاروس نفت نیز به این دلیل از ادامه توسعه میدان کناره‌گیری نکرده است.